

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.5.2012
COM(2012) 308 final

Σύσταση

ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Κύπρου για το 2012
και την έκδοση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της
Κύπρου για την περίοδο 2012-2015**

{SWD(2012) 308 final}

Σύσταση

ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Κύπρου για το 2012

**και την έκδοση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της
Κύπρου για την περίοδο 2012-2015**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών², και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής³,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁴,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την δρομολόγηση της στρατηγικής για την Ευρώπη 2020, μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία, βασιζόμενη στο μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιαστεί σε νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

² ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

³ COM(2012) 308 τελικό.

⁴ P7_TA(2012)0048 και P7_TA(2012)0047.

- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και στις 21 Οκτωβρίου 2010 εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁵, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 12 Ιουλίου 2011, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Κύπρου για το 2011 και εξέδωσε γνώμη σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Κύπρου για την περίοδο 2011-2014.
- (4) Στις 23 Νοεμβρίου 2011, η Επιτροπή εξέδωσε τη δεύτερη Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης που σηματοδοτεί την έναρξη του δεύτερου Ευρωπαϊκού Εξαμήνου εκ των προτέρων και ολοκληρωμένου συντονισμού πολιτικής, το οποίο εδράζεται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Στις 14 Φεβρουαρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση για τον μηχανισμό επαγρύπνησης⁶, στην οποία προσδιόρισε την Κύπρο ως ένα από τα κράτη μέλη για τα οποία επρόκειτο να διεξαχθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (5) Στις 2 Μαρτίου 2012, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και μέτρων για την τόνωση της ανάπτυξης. Το Συμβούλιο υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη δημοσιονομική εξυγίανση που θα ευνοεί την ανάπτυξη, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανεισμού στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (6) Στις 2 Μαρτίου 2012, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε επίσης τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο Σύμφωνο για το Ευρώ+ να υποβάλουν εγκαίρως τις δεσμεύσεις τους, προκειμένου να περιληφθούν στα αντίστοιχα προγράμματα σταθερότητας ή σύγκλισης και στα εθνικά τους προγράμματα μεταρρυθμίσεων.
- (7) Στις 7 Μαΐου 2012, η Κύπρος υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα σταθερότητας που καλύπτει την περίοδο 2012-2015 και, στις 10 Μαΐου 2012, το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2012. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα προγράμματα αυτά αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως. Η Επιτροπή αξιολόγησε επίσης, σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εάν η Κύπρος επηρεάζεται από μακροοικονομικές ανισορροπίες. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της εμπεριστατωμένης επισκόπησης που διενήργησε⁷, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει εσωτερική ανισορροπία, η οποία οφείλεται στον τραπεζικό τομέα της και στο χρέος του επιχειρηματικού της τομέα, καθώς και εσωτερική και εξωτερική ανισορροπία στη δημοσιονομική της δυναμική και την ανταγωνιστικότητα, αν και όχι υπερβολική.

⁵ Απόφαση 2012/238/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 2012.

⁶ COM (2012) 68 τελικό.

⁷ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (2012) 152 τελικό.

- (8) Βάσει της αξιολόγησης του επικαιροποιημένου προγράμματος σταθερότητας για το 2012 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές στο πρόγραμμα σταθερότητας, φαίνεται αισιόδοξο όσον αφορά την περίοδο 2012-2014. Μολονότι περιλαμβάνει σημαντική αναθεώρηση προς τα κάτω στην οικονομική προοπτική, το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο βασίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος, εξακολουθεί να ενέχει κινδύνους υπερεκτίμησης, ιδίως όσον αφορά την εξέλιξη της εγχώριας ζήτησης κατά την περίοδο 2012-2013. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής είναι να διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα έως το 2012, να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ) έως το 2014 και να διατηρηθεί ο ΜΔΣ το 2015. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τον προηγούμενο ΜΔΣ για επίτευξη ισοσκελισμένου προϋπολογισμού σε διαρθρωτικούς όρους, ο οποίος ανταποκρίνεται επαρκώς στις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η προγραμματιζόμενη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος είναι σύμφωνη με την προθεσμία που τέθηκε στη σύσταση που απηύθυνε το Συμβούλιο στις 13 Ιουλίου 2010 στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Βάσει (του νέου υπολογισμού) του διαρθρωτικού ελλείμματος⁸, η μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια ύψους 1,5% του ΑΕΠ που έχει προγραμματιστεί για την περίοδο 2011-2012 είναι ίση με την προσπάθεια που συνέστησε το Συμβούλιο. Η προβλεπόμενη πρόοδος για την επίτευξη του ΜΔΣ το 2013 είναι επαρκής δεδομένου ότι υπερβαίνει την τιμή αναφοράς 0,5 % του ΑΕΠ που καθορίζεται στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, σύμφωνα τόσο με τις εαρινές προβλέψεις του 2012 της Επιτροπής όσο και με το πρόγραμμα. Ο ρυθμός αύξησης των δημοσίων δαπανών, λαμβανομένων υπόψη των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, είναι σύμφωνος με την τιμή αναφοράς για τις δαπάνες που προβλέπει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2013-2014, αλλά όχι το 2015. Οι δημοσιονομικοί στόχοι του προγράμματος συνοδεύονται από κινδύνους, οι οποίοι οφείλονται στο γεγονός ότι το μακροοικονομικό σενάριο για το 2012-2014 εμφανίζεται αισιόδοξο, ενώ η προγραμματιζόμενη προσπάθεια εξυγίανσης το 2013 βασίζεται εν μέρει σε μέτρα που δεν προσδιορίζονται πλήρως. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο λόγος δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ, πρόκειται να αυξηθεί σε 72,1% το 2012, έναντι 71,6% το 2011, προτού υποχωρήσει σταδιακά στο 65,4% το 2015. Όσον αφορά την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους που προβλέπει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, η Κύπρος θα βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο κατά τα έτη 2013-2015, και τα σχέδια που περιλαμβάνει το πρόγραμμα αναμένεται να εξασφαλίσουν επαρκή πρόοδο προς την κατεύθυνση της συμμόρφωσης με την εν λόγω τιμή αναφοράς. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένοι κίνδυνοι σχετιζόμενοι με αυτή την πρόβλεψη, οι οποίοι αφορούν ενδεχόμενα μέτρα διάσωσης χρηματοπιστωτικών οργανισμών.
- (9) Η φορολογική διοίκηση είναι αναποτελεσματική, δεδομένου ότι στην Κύπρο οι διοικητικές δαπάνες είναι πολύ υψηλές εν σχέσει προς τα έσοδα που εισπράττονται. Οι φόροι που εισπράττονται είναι σχετικά περιορισμένοι. Ιδίως οι δαπάνες της φορολογικής διοίκησης ως ποσοστό του ΑΕΠ και οι διοικητικές δαπάνες εν σχέσει

⁸ Κυκλικά προσαρμοσμένο δημοσιονομικό αποτέλεσμα μη λαμβανομένων υπόψη των έκτακτων και προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίσθηκε εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής βάσει των πληροφοριών που παρέχονται στο πρόγραμμα χρησιμοποιώντας την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία.

προς την καθαρή είσπραξη εσόδων είναι υψηλές και παρουσιάζουν αυξητικές τάσεις. Είναι αναγκαία η λήψη μέτρων για την ενθάρρυνση της απομάκρυνσης από την άτυπη/λαθραία εργασία και για την πάταξη της φοροδιαφυγής. Επιπλέον, πρέπει να ενισχυθούν οι πρωτοβουλίες για την αύξηση της αποτελεσματικότητας της είσπραξης φόρων.

- (10) Λόγω της ευρύτητας της έκθεσης των τραπεζικών οργανισμών της Κύπρου στην ελληνική οικονομία, η απόδοση των περιουσιακών στοιχείων, η κερδοφορία και τα αποθέματα ρευστότητας των τραπεζών επηρεάστηκαν αρνητικά από την αναδιάρθρωση του ελληνικού δημόσιου χρέους, και από την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων που χορηγήθηκαν σε έλληνες δανειολήπτες. Το συνολικό άνοιγμα ολόκληρου του κυπριακού τραπεζικού τομέα στην Ελλάδα είναι πολύ υψηλό. Στις 14 Δεκεμβρίου 2011, η κυπριακή Βουλή ενέκρινε δύο νομοσχέδια για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος έναντι τραπεζικών κρίσεων. Ωστόσο, μέχρι στιγμής δεν έχει σημειωθεί ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά την ενίσχυση της εποπτείας των συνεταιριστικών πιστωτικών οργανισμών, οι οποίοι κατέχουν περίπου το 40% του συνόλου των εγχώριων καταθέσεων.
- (11) Η Κύπρος αντιμετωπίζει προκλήσεις όσον αφορά τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών, ιδίως στον τομέα των συντάξεων. Η Κύπρος έθεσε σε εφαρμογή δύο σημαντικά διαρθρωτικά μέτρα για τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος. Ωστόσο, μολονότι τα μέτρα που λαμβάνονται είναι κατάλληλα και αξιόπιστα, η απόκριση της Κύπρου δεν είναι αρκετά φιλόδοξη ώστε να εξασφαλισθεί διατηρησιμότητα και επάρκεια, και να καταστεί δικαιότερο το σύστημα σε περισσότερο μακροπρόθεσμη βάση. Εξακολουθούν να χρειάζονται μέτρα για να διατηρηθεί η απασχολησιμότητα των εργαζομένων εντός των επιχειρήσεων και για να στηριχθεί η αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης. Όσον αφορά τη φτώχεια των ηλικιωμένων, η Κύπρος μόνον εν μέρει έχει αντιμετωπίσει το υψηλό ποσοστό ηλικιωμένων που κινδυνεύουν από τη φτώχεια. Τα μέτρα που έλαβε δεν φαίνεται να αρκούν για να βελτιώσουν τη βραχυπρόθεσμη επάρκεια εισοδήματος για τους συνταξιούχους που κινδυνεύουν από τη φτώχεια.
- (12) Η ανισότητα και η έλλειψη αποτελεσματικότητας στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης δεν έχουν αντιμετωπιστεί κατά τρόπο ουσιαστικό. Παρά τη σύσταση που απευθύνθηκε πέρυσι, δεν έχει υποβληθεί μέχρι σήμερα σαφές χρονοδιάγραμμα όσον αφορά τη συγκρότηση του εθνικού συστήματος ασφάλισης υγείας. Το γεγονός αυτό ενέχει κινδύνους για τον μακροπρόθεσμο έλεγχο και τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών και για την ποιότητα της παρεχόμενης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- (13) Η κυπριακή κυβέρνηση έλαβε ορισμένα μέτρα για να ανταποκριθεί στη σύσταση του 2011 για την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών (cost of living allowance - COLA), ιδίως επιβάλλοντας διετές πάγωμα των μισθών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Η κυβέρνηση και οι κοινωνικοί εταίροι συμφώνησαν επίσης να δρομολογηθεί διάλογος με σκοπό την αναθεώρηση του συστήματος της COLA έως το τέλος του Ιουνίου 2012. Θα πρέπει να επιδιωχθεί, σε συνεννόηση με τους κοινωνικούς εταίρους και σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές, μια ευρεία μεταρρύθμιση του συστήματος ώστε να ενισχυθεί η σύνδεση των πραγματικών μισθών με την εξέλιξη της παραγωγικότητας και το σύστημα να καταστεί δικαιότερο. Αυτό δεν θα ενίσχυε μόνο την ανταγωνιστικότητα της χώρας, αλλά θα συνέβαλλε και στην αποτελεσματικότερη κατανομή της εργασίας. Οι εξελίξεις αυτές αποτελούν, βέβαια, ορισμένα πρώτα

βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, όμως η συνάφεια και η αξιοπιστία τους εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το κατά πόσο θα επιδειχθεί φιλοδοξία και θα υλοποιηθούν τα τελικά συμπεράσματα του κοινωνικού διαλόγου που βρίσκεται σε εξέλιξη σχετικά με τη μεταρρύθμιση του συστήματος τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών.

- (14) Η επιδείνωση των μακροοικονομικών προοπτικών είχε δυσμενείς επιπτώσεις στην κυπριακή αγορά εργασίας, αυξάνοντας το ποσοστό ανεργίας, ιδίως δε της ανεργίας των νέων. Η Κύπρος έλαβε ορισμένα θετικά μέτρα για να αντιμετωπίσει αυτή την πρόκληση. Τα μέτρα αυτά είναι μεν χρήσιμα, αλλά όχι αρκετά φιλόδοξα, ιδίως όσον αφορά την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, τομείς στους οποίους θα πρέπει να επιταχυνθεί η εφαρμογή. Απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, καθώς και για την απόκτηση νέων δεξιοτήτων ή την αναβάθμιση των υφιστάμενων δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, προκειμένου να διευκολυνθούν οι απαραίτητες διαδικασίες μετάβασης στην αγορά εργασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στις ομάδες με χαμηλό ποσοστό συμμετοχής σε δραστηριότητες διά βίου μάθησης, όπως τα άτομα με χαμηλή ειδίκευση, οι άνεργοι και οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας.
- (15) Όσον αφορά τον τομέα των υπηρεσιών, η Κύπρος μετέφερε την οδηγία για τις υπηρεσίες μέσω οριζόντιου νόμου σε συνδυασμό με ειδικούς ανά τομέα τροποποιητικούς νόμους και κανονιστικές ρυθμίσεις. Ωστόσο, σε ορισμένους τομείς (π.χ. λιανικό εμπόριο, τουρισμός και κατασκευαστικές επιχειρήσεις) εκκρεμεί ακόμη η θέσπιση ειδικής νομοθεσίας. Σε ορισμένες νομοθετικά κατοχυρωμένες επαγγελματικές δραστηριότητες, όπως οι δικηγόροι και οι αρχιτέκτονες, εξακολουθούν να ισχύουν προκαθορισμένες αμοιβές.
- (16) Βάσει της ανάλυσης που περιλαμβάνει η εμπειριστατωμένη επισκόπηση, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Κύπρος πλήττεται από ανισορροπίες. Συγκεκριμένα, οι μακροοικονομικές εξελίξεις στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, στα δημόσια οικονομικά και στον χρηματοπιστωτικό τομέα καθιστούν αναγκαίο να υπάρξει στενή παρακολούθηση και να δοθεί επειγόντως προσοχή στην οικονομική πολιτική προκειμένου να αποτραπουν ενδεχόμενες δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία της οικονομίας και της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Ειδικότερα, η κυπριακή οικονομία αντιμετώπισε επίμονα και σημαντικά ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, τα οποία προκαλούνται από ελλείμματα του εμπορικού ισοζυγίου λόγω της σταδιακής απώλειας ανταγωνιστικότητας τιμών/κόστους, ανισορροπιών στα δημόσια οικονομικά, οι οποίες εξελίχθηκαν σε ετήσια ελλείμματα που διογκώνονταν παρόλο που η οικονομία ανέκαμπτε από την ύφεση, και αύξησης του δανεισμού ιδιωτικού τομέα. Ιδιαίτερα ευάλωτες είναι οι μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις λόγω του υψηλού τους χρέους σε συνδυασμό με τη χαμηλή τους κερδοφορία ως αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης των μη εξυπηρετούμενων δανείων στον τομέα αυτόν. Επίσης, μεγάλους κινδύνους ενέχει το σημαντικό άνοιγμα του τραπεζικού τομέα στα ελληνικά κρατικά ομόλογα και στην ελληνική οικονομία. Επιπλέον, οι προοπτικές ανάπτυξης είναι ισχνές, γεγονός που εμποδίζει περαιτέρω τη σχετικά βραδεία διόρθωση των ανισορροπιών.
- (17) Η Κύπρος έχει αναλάβει μια σειρά δεσμεύσεων στο πλαίσιο του Συμφώνου για το Ευρώ +. Οι δεσμεύσεις αυτές, καθώς και η εφαρμογή των δεσμεύσεων που υποβλήθηκαν το 2011, αφορούν τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών και την

ενίσχυση της χρηματοοικονομικής διατηρησιμότητας. Η Επιτροπή αξιολόγησε την υλοποίηση των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο του Συμφώνου για το Ευρώ +. Τα αποτελέσματα αυτής της αξιολόγησης ελήφθησαν υπόψη στις συστάσεις.

- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Κύπρου. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, και παρουσίασε εμπειριστατωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη συνάφειά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Κύπρο, αλλά και τη συμμόρφωσή τους προς τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης να ενισχυθεί η συνολική οικονομική διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την παροχή συνεισφορών από το επίπεδο της ΕΕ για τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις που απηύθυνε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις (1) έως (7) κατωτέρω.
- (19) Υπό το πρίσμα αυτής της αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας της Κύπρου για το 2012 και η γνώμη του⁹ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση (1) κατωτέρω.
- (20) Βάσει των αποτελεσμάτων της εμπειριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2012 και το πρόγραμμα σταθερότητας της Κύπρου. Οι συστάσεις που απηύθυνε σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται ιδίως στις συστάσεις (1), (2) και (7) κατώτερω,

ΣΥΝΙΣΤΑ να αναλάβει η Κύπρος δράση κατά την περίοδο 2012-2013 ώστε:

1. Να λάβει πρόσθετα μέτρα για την επίτευξη μόνιμης διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος το 2012. Να εφαρμόσει με αυστηρότητα τη δημοσιονομική στρατηγική, στηριζόμενη σε επαρκώς προσδιορισμένα μέτρα, για το έτος 2013 και εξής, ώστε να εξασφαλίσει την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου (ΜΔΣ) έως το 2014 και τη συμμόρφωση με την τιμή αναφοράς για τις δαπάνες, και να επιτύχει επαρκή πρόοδο όσον αφορά την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους. Να επιταχύνει τη σταδιακή εφαρμογή ενός αναγκαστικού πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου με δεσμευτική κανονιστική βάση και διορθωτικό μηχανισμό. Να λάβει μέτρα για τη διατήρηση αυστηρού ελέγχου επί των δαπανών και να εφαρμόσει την κατάρτιση προϋπολογισμού βάσει επιδόσεων και προγραμμάτων το ταχύτερο δυνατόν. Να βελτιώσει τη φορολογική συμμόρφωση και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.
2. Να εναρμονίσει την εποπτεία των συνεταιριστικών πιστωτικών οργανισμών σύμφωνα με τα πρότυπα που ισχύουν για τις εμπορικές τράπεζες. Να ενισχύσει τις κανονιστικές διατάξεις για την αποτελεσματική ανακεφαλαιοποίηση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών προκειμένου να περιοριστεί η έκθεση του χρηματοπιστωτικού τομέα σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς.

⁹ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

3. Να βελτιώσει περαιτέρω τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και επάρκεια του συνταξιοδοτικού συστήματος και να αντιμετωπίσει το υψηλό ποσοστό ηλικιωμένων που κινδυνεύουν από τη φτώχεια. Να εναρμονίσει την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής.
4. Να ολοκληρώσει και να θέσει σε λειτουργία χωρίς καθυστέρηση το εθνικό σύστημα υγείας, με βάση έναν χάρτη πορείας, εξασφαλίζοντας την οικονομική βιωσιμότητά του και την ισότιμη πρόσβαση στην περίθαλψη.
5. Να βελτιώσει τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού, με σκοπό την ενίσχυση της επαγγελματικής του κινητικότητας προς δραστηριότητες με υψηλό δυναμικό ανάπτυξης και υψηλή προστιθέμενη αξία. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, με έμφαση στην πρακτική άσκηση σε εταιρείες και την προώθηση της αυτοαπασχόλησης. Να λάβει τα κατάλληλα μέτρα πολιτικής στο σκέλος της ζήτησης με σκοπό την τόνωση της επιχειρηματικής καινοτομίας.
6. Να άρει τα περιττά εμπόδια στις αγορές υπηρεσιών, ιδίως βελτιώνοντας την εφαρμογή της οδηγίας για τις υπηρεσίες στους τομείς υπηρεσιών που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο αναπτυξιακό δυναμικό (συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού) και απελευθερώνοντας την παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών.
7. Να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα, μεταξύ άλλων μέσω της μεταρρύθμισης του συστήματος τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές, ώστε να αντανακλά καλύτερα την εξέλιξη της παραγωγικότητας. Να λάβει μέτρα για τη διαφοροποίηση της διάρθρωσης της οικονομίας. Να αποκαταστήσει τη δημοσιονομική ισορροπία περιστέλλοντας τις δαπάνες.

Βρυξέλλες, [...]

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*